

Mishnah Hullin, chapter 10

משנה חולין פרק י

(1) The law [regarding the gift to the priest] of the shoulder, the two cheeks and the stomach [from those who slaughter animals] (see Deuteronomy 18:3) is in force both within the Holy Land and outside it, both during the existence of the Temple and after it, regarding non-consecrated animals, but not regarding consecrated animals. For it could have been argued: If non-consecrated animals, which are

א הזרוע והלחינים והקבה נוהגין בארץ ובחוצה לארץ, בפני הבית ושללא בפני הבית, בחליו אבל לא במקדשין. שהיה בדין, ומה אם החליו, שאינן חייבין בחזה ושוק, חייבין במתנות. קדשים שחייבין בחזה ושוק, אינו דין במתנות, תלמוד לומר (ויקרא ז), ואתן אתם לאהרן הכהן ולבניו לחק עולם, אין לו אלא מה שאמור בענין: ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו, חייבין בבכורה ובמתנות, ויוצאין לחליו להגזו ולהעבד,

not subject to the law of the breast and the thigh, are subject to these dues, how much more so should it be that consecrated animals, which are subject to the law of the breast and the thigh, should also be subject to these dues! Scripture therefore states: “[For I have taken the chest wave-offering and the (hind) thigh elevation-offering from the Children of Israel, from their peace-offerings, and] I have given **them** to Aharon the priest and to his descendants as an eternal statute;” (Leviticus 7:34) [the word “**them**” excludes] thus, only that which is mentioned in this passage [i.e., the chest and the thigh] shall be his.

(2) All consecrated animals which contracted a permanent, physical blemish before they were consecrated [and thus, their consecration is only for their value, as they are not fit to be sacrificed] and have been redeemed [with money which, in turn, is used to purchase unblemished animals] are subject to the law of the firstling [if they bear a male firstling, this would not be so if they had borne before the redemption, in which case it would have become sanctified as קדושת דמים (a sanctity for its value) and thus, one sanctity does not overimpose on another sanctity] and [are subject] to these dues [of the shoulder, cheeks and the stomach], and like non-consecrated animals, they may be shorn and may be put to work, and after they have been redeemed, their young and their milk are

רבנו עובדיה מברטנורא

א הזרוע והלחינים. בארץ ובחוצה לארץ. משום דבעי למתני בחולין אבל לא במקדשין, תני לכולהו: בפני הבית. בזמן שביית המקדש קיים: ואתן אותם. בחזה ושוק כתיב, אותם מיעוטא הוא, חזה ושוק אין, מידי אחרינא לא: ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן. הרי הן במקדש עצים ואבנים לדמיהן ואין בהן קדושת הגוף: ונפדו חייבין בבכורה. אם ילדו לאחר שנפדו. אבל

permitted [though they conceived before they were redeemed]. One who slaughtered them [even before they had been redeemed (Tosfot Yom Tov)] outside the Sanctuary is not liable, and [if one said; Let this animal be substituted for the blemished one]

they do not render that which was substituted for them [holy]. If they died [before being redeemed], they may be redeemed [after death], except for the firstling [when born blemished whose very body (קדושת הגוף) is consecrated since it is still considered a firstling] and the tithe of cattle [if the tenth which was designated as tithes was blemished, it, nevertheless, becomes consecrated since the verse regarding tithes, states: "He must not inspect for a good or a bad one" (Leviticus 27:33) All [consecrated animals] which had contracted a permanent blemish after they were consecrated, or if they had contracted a passing blemish before they were consecrated, and subsequently, [after consecration] contracted a permanent blemish [as a temporary blemish does not invalidate the animal from obtaining הגוף קדושת], and have been redeemed, are exempt from the law of the firstling and from these dues [since the verse "May eat thereof, as of the deer and as the gazelle," (Deuteronomy 12:15, see Rashi) compares invalid, blemished animals which were redeemed to deer and gazelle which do not have the law of firstling nor are shoulder, cheeks and stomach given from them], and they may

רבו עובדיה מברטנורא

קודם פדיון לא, דקדושת דמים מרחה מן הבכורה, שאין קדושה חלה על קדושה: וולדן וחלבן מותר לאחר פדיון. אבל מקדיש תמימים ונעשו בעלי מומין ונפרו, ולדן אסור כדלקמן, ובין רישא דקתני מותר, ובין סיפא דקתני אסור, מיירי כגון דאיעבר לפני פדיונו ואתיליד לאחר פדיונו. וחלבן נמי דמקדיש תמימים ונפרו נפקא לן דאסור, דכתיב בפסולי המוקדשין שנפרו, תזבח ואכלת בשר תזבח ולא גיזה, ואכלת ולא לכלבך, בשר ולא חלב: ואין עושין תמורה. אפילו קודם פדיון. טוב מעיקרא עושה תמורה ואפילו נעשה רע אחר שהקדישו, אבל רע מעיקרו אינו עושה תמורה: ואם מתו יפרו. ואע"פ שאינן ראויין אלא לכלבים ואנן קיימא לן דאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, הני כעצים בעלמא נינהו ולא נחית להו קדושת הגוף: חוץ מן הבכור והמעשר. דאע"ג דקדם מומן להקדשן, חלה עליהן קדושה גמורה לכל דבריהם, אלא שאין כשרים ליקרב, דבכור ברחם תלה רחמנא, לא שנא תם ולא שנא בעל מום קדיש, תם קרב, ובעל מום נאכל לכהן במומו. ומעשר בהמה נמי כתיב ביה (ויקרא מז) העשירי יהיה קודש לה' לא יבקר בין טוב לרע, טוב תם, רע בעל מום: או מום עובר קודם להקדשן. דמום עובר כמאן דליתיה דמי: פטורים מן הבכורה. דכתיב בפסולי המוקדשין שנפרו, כצבי וכאיל, מה צבי ואיל פטורים מן הבכורה דהא כל הבכור אשר

not, [like totally consecrated animals,] be shorn or put to work [the verse states: “You may slaughter and eat meat;” (ibid.) thus allowing only eating the flesh] and [if they became pregnant before being redeemed and gave birth] after they have been redeemed their young and their milk

are forbidden [“And eat meat,” (ibid.) only the meat is permitted], and [according to Rabbi Akiva, those slightly, blemished animals whom he holds, had they been placed on the altar are not removed, (see Zevahim 9:3)] he who slaughtered them outside the Sanctuary is liable [the *halachah*, however, is that he would not be liable], and they [before redemption] render that which was substituted for them [holy], and if they died [before redemption], they must be buried [since one may not redeem a consecrated animal just to feed it to dogs].

(3) If a firstling [which was given to a priest, developed a blemish and was then sold it to an Israelite] got mixed up with a hundred other animals, and a hundred [and one different] people slaughtered all of them [i.e., each slaughtering his own], they are all exempt from the dues [since each person can claim that he slaughtered the firstling. Had the Mishnah been talking about a firstling belonging to an Israelite before having been given to the priest, the priest would be able to collect his dues from each, since he could say regarding each; If this one is the firstling, the whole animal is mine and if it is not the firstling, then the shoulder, cheeks and stomach are mine]. [However,] if one person

רבנו עובדיה מברטנורא

יולד בבקרך ובצאנך כתיב (דברים טו), אף פטולי המוקדשין שנפדו פטורים מן הבכורה: ומן המתנות. הזרוע והלחיים והקיבה: ולדן וחלבן אסור. בדאיבער לפני פדיונו ואתיליד לאחר פדיונו מיירי. כדפרישית לעיל. דאי איעבר ואתיליד לאחר פדיונו, ולד צבי ואיל הוא. ואי אתיליד לפני פדיונו, אפילו קדם מומן להקדשן נמי ולדן אסור: והשוהטן בחוץ חייב. ואע”ג דאינן ראויין לפתח אוהל מועד דהא בעלי מומין נינהו ותנן הראוי לפתח אוהל מועד חייבין עליו שבעין, ור’ עקיבא היא דאמר אם עלו לא ירדו, הלכך הואיל ובפנים לא ירדו, חייבין עליהם בחוץ אם שחטן קודם פדיונו: ועושיין תמורה. קודם פדיונו, דכתיב (ויקרא כו) טוב ברע או רע בטוב: ואם מתו. מעצמן: יקברו. דאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים: ג בכור שנתערב במאה. מתניתין איירי בבכור שבא ליד כהן ונפל בו מום ביד כהן ומכרו לישראל במומו. דאי בבכור ביד ישראל קודם שנתנו לכהן, אמאי פטרין את כולן ממתנות כהונה, לימא ליה כהן, אי בכור הוא כוליה דידי הוא, אי לא בכור הוא הב לי מתנתאי. אבל כשכבר בא ליד כהן ומכרו לישראל במומו ונתערב במאה. פטורים את כולן ממתנות כהונה. דכל חד וחד יכול לדחות

slaughtered all of them [i.e., it all belonged to one individual], only one animal is exempt from the dues. If one slaughtered an animal for a priest or a gentile, he is exempt from the dues [the verse states: "And this will be the priests' due from the **people**," (Deuteronomy 18:3) thus, excluding

חויץ מן המתנות, פטור מן המתנות. אמר מכור לי בני מעיה של פרה והיו בהן מתנות, נותנן לכהן ואינו מנכה לו מן הדמים. לקח הימנו במשקל, נותנן לכהן ומנכה לו מן הדמים: ד גר שנתגיר והיתה לו פרה, נשחטה עד שלא נתגיר, פטור. משנתגיר, חיב. ספק, פטור, שהמוציא מחברו, עליו

priests and gentiles from giving the dues]; if he had a share [in the animal] with them, he must make some sign [on the animal, so that anyone seeing him slaughtering the animal would know that he is exempt from dues on the account of his partner]. If he [a priest selling his animal to an Israelite] said: [I sell everything] except for the dues, he is exempt from giving the dues [since the shoulder, cheeks and stomach do not belong to the Israelite]. If one said; Sell me the entrails of a cow [which you slaughtered], and among them were the priestly dues [i.e., the stomach], he must give them to a priest and [the seller] need not allow any reduction in the purchase price on that account [since the purchaser is aware that the stomach, which must be handed to the priest, is included in the entrails], but if he bought them from him by weight, he must give them [the stomach] to a priest, and [the seller] must allow a reduction in the price on that account [since it was included in the weight].

(4) If a convert had a cow and he slaughtered it before he converted, he is exempt from giving priestly dues; if [he slaughtered it] after he converted, he is liable; if there was a doubt [whether it was slaughtered before or after he converted], he is exempt, for the burden of proof lies upon the claimant [in this case the

רנו עובדיה מברטנורא

את עצמו ולומר לכהן, שלי בכור הוא שמכרו הכהן ופטור מן המתנות. דמן הבכור אין נותנים מתנות שאין קדושה חלה על קדושה: אחד שוחט את כולן פוטריין לו אחד. שאי אפשר שלא יהא הבכור אחד מהן ויכול לומר זה הוא: צריך שירשום. שיעשה בה סימן שיבינו הכל שיש לכהן או לנכרי שותפות בה; ואם אמר לו. אם אמר כהן לישראל, פרה זו אני מוכר לך חוץ מן המתנות שבה; פטור. ישראל מן המתנות: אמר לו. ישראל לחברו טבח, מכור לי בני מעיה של פרה זו: והיו בהן מתנות. הקיבה שהיא אחת מן המתנות: נותנן. לוקח זה לכהן: ואין המוכר מנכה לו מן הדמים. שהרי היה יודע הלוקח שהמתנות שם, וזה לא מכר לו את הקיבה: לקח הימנו במשקל. כך וכך הליטרא, ושלק לו הקיבה. נותנה לו לוקח לכהן, שהרי הגולה אצלו וצריך להשיב, והטבח ינכה לו מן הדמים. שהרי מכר דבר שאינו שלו. ואם עבר השוחט ולא נתן מתנות מן הבהמה, לא נאסר הבשר באכילה. אבל מנדין אותו. ואפילו כהן שפטור מן המתנות, אם הוא טבח שוחט ומוכר בשוק, ממתינין לו שתים ושלוש שבתות, מכאן ואילך מוציאין ממנו מתנות ונותנין אותן לכהנים אחרים. ואם קבע בית

priest]. What is considered the shoulder? From the [knee] joint up to the shoulder-socket of the forelimb [i.e., the two top limbs of the leg]; and this is the same for the Nazir (see Numbers 6:19). The corresponding part of the hind leg is called the thigh. Rabbi Yehudah says: The thigh extends from the joint up to the fleshy part of the leg [i.e., the middle part only]. What is considered the cheek? From the joint of the jaw to the prominence of the windpipe.

הָרֵאָיָה. אֵיזוֹהוּ הַזְרוּעַ, מִן הַפֶּרֶק שֶׁל אַרְכּוּבָה עַד כַּף שֶׁל יָד. וְהוּא שֶׁל נְזִיר. וְכַנְגְדוֹ בְּרֵגֶל, שׁוֹק. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, שׁוֹק מִן הַפֶּרֶק שֶׁל אַרְכּוּבָה עַד סִבְךָ שֶׁל רֵגֶל. אֵיזוֹהוּ לְחִי, מִן הַפֶּרֶק שֶׁל לְחִי עַד פִּקָּה שֶׁל גְּרִגְרָת:

רבנו עובדיה מברטנורא

מטבחים, אין ממתנים לו אלא מוציאין ממנו מיד, ואם לא רצה ליתן מנדין אותו: **ד מן הפרק של ארכובה.** הנמכרת עם הראש: **עד כף של יד.** עצם רחב של כתף שקורין אספלדוין, והן שני עצמות, העצם האמצעי דהיינו מן הפרק של ארכובה הנמכרת עם הראש עד מקום שכנגדו בגמל ניכר, והעצם העליון המחובר לגוף. והזרוע הימני בלבד הוא שנותנים לכהן, דכתיב (דברים יח) ונתן לכהן הזרוע, המיומן שבזרוע: **והוא של נזיר.** כלומר, וכן זרוע בשלה האמור בנזיר, כך ניטלת: **וכנגדו ברגל שוק** האמור בשלמים נמי הווי שני עצמות מן הפרק של ארכובה עד בוקא דאטמא דהיינו כל הירך: **סובך של רגל.** היינו פרק שבין הקולית ועצם האמצעי. ואין הלכה כר' יהודה: **הפרק של לחי.** אצל הצדעים. וחותר כלפי מטה (עד פיקה של גרגרת. עד שיפוי כובע שהיא פקיעתה ופתחה של קנה, דהיינו לחיים התחתונות עם הלשון. פירוש אחר, פיקה של גרגרת טבעת הגדולה של קנה שעשויה עגולה כפיקה. ופיקה היא עגולה ככדור ובתוכה נקב שתחובת הנשים בפלך להכבירו כשטות בו: